

שחר דור

פורטפוליו

אודות

הצהרת אמן

עבודות נבחרות

המלצות

קישורים

שחר דור | אמן פרפורמנס רב-תחומי, מורה, במאי ויזם

בשלושת העשורים האחרונים הוא יוצר, אוצר, מופיע, מלמד ומשתף פעולה עם אמנים רבים ברחבי העולם. לאורך השנים פיתח שפה אמנותית ייחודית אשר נקודת המוצא שלה היא גוף וחומר כסביבת פעולה והיא שוזרת את אמנויות הבמה עם האמנות הפלסטית, הוידאו והסאונד. עבודותיו בעלות אסתטיקה גולמית, מאסיבית וחשופה והן עוסקות בחיבורים בין אמנות לטקס.

שחר מהווה אחד מעמודי התווך של העשייה האמנותית בתחום הפרפורמנס והאמנות הרב-תחומית בארץ ובאירופה ונחשב לחלוץ תרבותי בתחום. כיזם ופדגוג הוא ידוע בגישה המקיפה והאוטודידקטית שלו. עם השנים נאספה סביבו קבוצה של תלמידים, מורים ויוצרים, המקיימת ומקדמת את העבודה ברחבי העולם.

השנה שחר העביר את הסטודיו שלו לחיפה. במסגרת פעילותו הוא הוזמן לאצור את התערוכה הראשית בפסטיבל בית גלים. ליצור פרויקט מוזמן עבור הפירמידה – מרכז לאמנות עכשווית בשיתוף פעולה עם דר' אלעד שניידרמן וביחד עם 50 בני נוער. במקביל הוא יוצר פרויקט בשם MYCELIUM - מעבדת ניסוי של תקשורת אנושית בקבוצה בשיתוף הקהל. הפרויקט יעלה ב-2024 בבית הנסן, ירושלים.

הצהרת אמן

אנו נוצרים אחד אל מול האחר כשבתווך ביננו נמצא חומר. התוצאה היא סוג של 'תאונה', במהלכה החומר עובר טרנספורמציה ומשאיר חותם במרחב. כך שהמבקר באתר ההתרחשות, יכול לקרוא את המאורע המהדהד בעוצמה כחומר ונוכחות הנדחסים אל תוך קפסולה של עכשיו מתמשך.

הפעולה הפרפורמטיבית ניצבת בבסיס היצירה שלי ומונעת מהצורך להתבונן ולתקשר לעצמי ולעולם משהו כמוס, מהותי ובסיסי על הקיום שלנו. לכך, הכרחי המדיום הפלסטי שרישומי הכמוס מתגלים בו. באופן הזה, הדימוי הסופי של פעולה אינו מהווה מוטיבציה לכשעצמה, אלא משמש צוהר והצצה אל תוך הדברים.

בכדי להשיג זאת אני מעצב סביבה המכילה קונספט ומספר מתומצת של פעולות הכרחיות. הכרחיותו של האקט מעניק לו את אופיו החשוף, הגולמי, האנושי-אוניברסלי. בכדי שצמצום הפעולה אל ההכרח יקבל ביטוי, אני יוצר סביבו נוף פלסטי וסונורי, המזמינים את הצופה להציב את עצמו מולו ובתוכו, ולהפוך לחלק ממנו.

חליפה

חליפה הוא פרויקט אמנות טקס המשלב פרפורמנס, אמנות פלסטית, סאונד ווידאו ארט לייב. חליפה היא שאגה של הגוף הנולד מתוך החליפות התרבותיות הנכפות עליו. מופע-טקס של טביעה איטית תחת 100 ליטרים של חומר צבע, בבקשה אחר גרעין חוויית גוף וקיום ראשונית.

חליפה הוא פרויקט מכונן ונקודה משמעותית בהתגבשות השפה והסגנון האמנותיים הייחודיים של שחר, והווה את הקרקע להקמת האנסמבל הבינלאומי של שחר. הפרויקט החל ב-2012 כעבודת סולו, ב-2013 התרחב להיות עבודה קבוצתית. הפרויקט זכה להכרה מידית והוגדר ע"י מנהלים אמנותיים ומבקרים כמיצג פורץ דרך. לאורך השנים הוצג בארץ וברחבי אירופה בפסטיבלים מובילים, אירועי חוצות, חללי אמנות אלטרנטיביים, גלריות, מוזיאונים ותיאטראות.

חליפה לוקחת אותנו למחוזות החשופים של העשייה האמנותית, ונוגעת בשיח העכשווי על זהותה המשתנה של אמנות המופע. הקרבה האינטימית לבמה, המצב החשוף והמשך, השימוש באמצעים וטכנולוגיות מודרניות כמו סאונד-ארט, וידאו וצילום לצד השימוש בחומרים בסיסיים ומתכלים כמו הצבע, יוצרים מפגש חשוף, ממגנט ומטלטל בין פרפורמר וקהל.

חליפה היא תיאטרון מצב טוטאלי. הדימויים הכמעט ריקים מהקשרים דרמטיים לא מפסיקים להכות בצופה עד שהוא נכנע להוויה המלאה של מה שיש עכשיו על הבמה - גוף, צבע, צלילי, דימוי. נטולת מניירות פסיכולוגיות, 'חליפה' של שחר דור מפלסת דרך אל מתחת לעור, ומעוררת זיכרון של ומחשבה חדשים על קיומו הפרטי והאפי של אדם.

חליפה היא טקס של האדם המודרני העומד מול הסמלים והתפקידים התרבותיים המוטבעים בחליפה. הפרפורמר מלבין את חושיו, מעוור את עיניו ומאבד את שמיעתו, זהו טקס הממיס את הגוף בחיפוש אחר עור חדש, אחר גוף חדש, בבקשה להעיר את הגוף שמתחת לעור.

גוף חדש שעם הזמן יתאחה גם הוא, ויהפוך לחליפה, לסמל, לאמת. אמת שתספר גם היא שכל השאר הוא שקר, אמת שגם היא תידרש לטקס, להסרה, לקילוף.

"האיש בחליפה הכהה הנצבע מחדש מסמל אולי מעין טקס בריאה, כאן ועכשיו, טקס וירטואלי נועז, פרץ של חוצפה הקוראת תגר על האמנות הממוסדת הרגילה." דורון פולק, אוצר

אדמה

אדמה הוא מופע אמנות - טקס רב-תחומי המשלב פרפורמנס, סאונד ארט, ווידאו ארט ואמנות פלסטית. אדמה היא טקס הטמנה עצמית מלאה באדמה הנוגע בשורשי הקשר שבין אדם ואדמה, בזמן ומעל הזמן - הקיום והביטוי הארכיטיפי, הנפשי והגופני של אדמה. פרויקט אדמה הוא הצצה אל אפשרות של קיום של זהות, שורשים, בית וחרות פיזית ורוחנית של הגוף, של הנפש ושל מקום. טקס אדמה עונה על געגוע קמאי וכמיהה לחומר המאחה עבור פצעים ושברים ארכאיים ועכשוויים שבין אדם לאדמה. בין אדם לעצמו, לאחר, לסביבה, לשורשיו ולאלוהיו.

הפרויקט הינו תלוי-מקום במובן הכי בסיסי וגולמי – והוא תלוי ומתקיים באדמה של המקום, מתוך הכרה כי אדמה אינה רק חומר גלם גיאולוגי, אלה אוצרת בתוכה 'ספריית אבולוציה' של חומרים אנושיים ותרבותיים וצופנת את הקוד אל מעבר לתפיסה של עבר ועתיד.

אדמה היא המשך ישיר של התפתחות השפה והסגנון האמנותיים של שחר, שהתגבשו בפרויקט חליפה, והבשילו לכדי שפה, כלים וסגנון הבאים לידי ביטוי באדמה, וממשיכים להתפתח בפרויקטים החדשים של שחר.

אדמה נוגעת במיתוסים ובשאלות קיומיות עתיקות הפועלות ומפעילות את בני האדם מימי בראשית ומתקיימות ביתר שאת ביומיום העכשווי שלנו. המופע מנכיח את מורכבות החיים כבני אדם עם עצמנו, עם הסובב והסביבה על כל מרכיביהם.

בהשראת תרבויות שבטיות, פרויקט אדמה מנכיח את כוח הריפוי דרך פעולה פשוטה. הפעולה המתמשכת של חפירה באדמה, כניסה את הבור, כיסוי הגוף במלואו, השהייה הממושכת בבטן אדמה, והלידה מתוכה, מנכיחות בעוצמה את המפגש בין שקט והרפיה לניסיון לשלוט בתאונת החיים, ומקיימים הזמנה להתבוננות ועדות שקטה אל תוך תהליכים ותפיסות שלנו כבני האדם, של חיים, מוות ושינוי.

הפעולה הגולמית טעונה במשמעויות מרובות, ומוציאה אל האור פחדים, פצעים, סטיגמות וטבואים, ובו זמנית מאפשרת התבונות אינטימית בתהליך שמסתיים בלידה מחודשת – פיזית ודימויית, של גוף תקווה חדשים.

הפרויקט החל את דרכו ב-2017 במנורה, ספרד, שם הוצג במסגרת פסטיבל אמנויות מופע בינלאומי. בשנת 2018 הורחב לעבודה קבוצתית רב-תחומי, והוצג כעבודת חוצות מרכזית בפסטיבל עכו, ביחד עם האנסמבל הבינלאומי של שחר, וזכה לציון לשבח מטעם וועדת הפרס על חדשנות וחלוציות אמנותית. מדברי הוועדה: "ציון לשבח ל 'אדמה', על יצירה המעניקה חוויה שנוגעת בחושים ומעוררת שאלות חזקות על מהות

החיים ועל הקשר שבין אדם ואדמה". אדמה לצד חליפה התפתח להיות פרויקט דגל של שחר, והוא מציג בגלריות, פסטיבלים ומרכזי אמנות בארץ ובאירופה. אדמה קיבלה את תמיכת הקרן ליוצרים עצמאיים של משרד התרבות כיצוא תרבותי ישראלי ואת תמיכת מפעל הפיס לקיום אירוע במרחב בציבורי. לאחרונה הוכרז הפרויקט לרשימה הקצרה של פרס קיפוד הזהב 22.

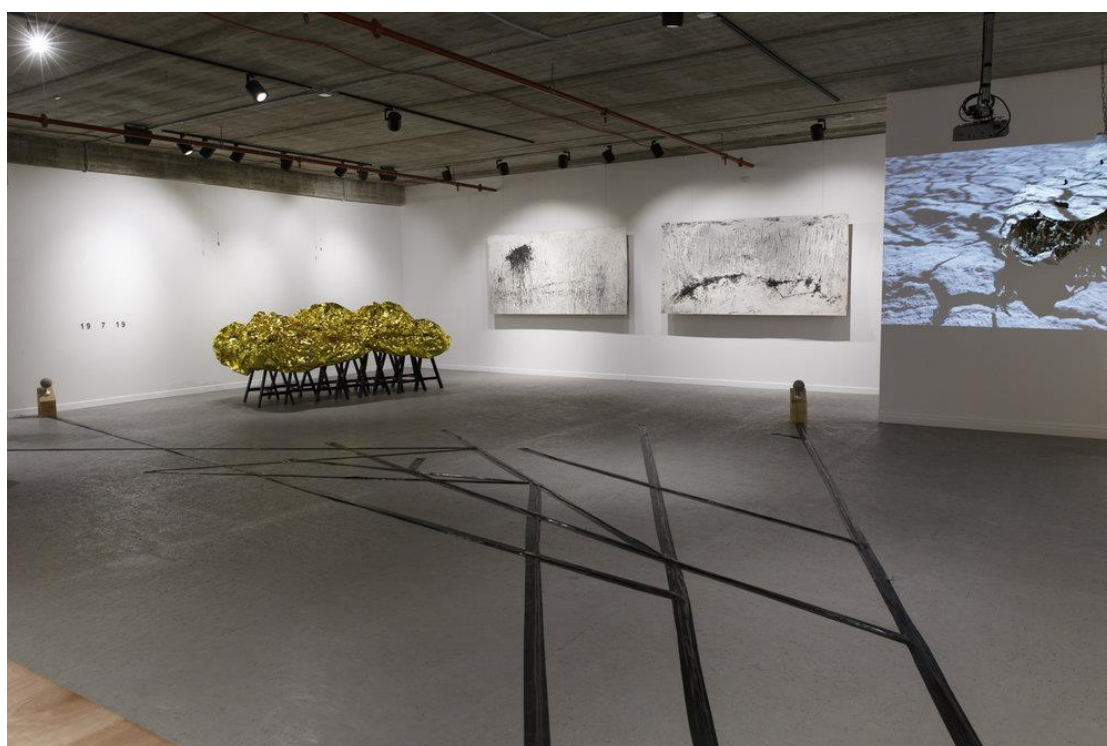

קישורים: מופע חוצות בפסטיבל עכו - כאן גלריה זוזו להנעה תרבותית - כאן

טקס

טקס היא תערוכת מבססות מיצגים ומופעים. במשך שישה שבועות, האמנים פועלים בחלל התערוכה, והעבודות הפלסטיות והסונוריות המוצגות, הן שאריות וזיכרון של היוצרות ופעולות חיות בתוך הסביבה המשתנה בנוכחות הקהל.

מארזים תולים בחלל, ממתינים לתורם. על כל אחד מהם מופיע תאריך בו תיפתח החבילה וייחשף תוכנה. כלים של מופע וטקס מקובצים יחד, אוצרים כוחות לפעולה שעתידיה להתרחש בזמן קרוב, ידוע מראש.

שחר דור - אמן תנועה, ואלעד שניידרמן - אמן סאונד, פועלים בתוך ומתוך מרקם חללים רעיוני ומאורגן שיצרו בעצמם. זהו מרחב בעל גבולות ברורים ומערכת כללים סדורה שדורש הקשבה וריכוז וציות, מרחב שהשהייה בו מאפשרת שכלול ופיתוח מתמיד של רגש ומחשבה חופשית והפקת תוצרים. "סדרת המופעים בתערוכה הם פעולות של התמסרות, יחד עם תשומת לב לדברים שעוד יתגלו..." אומר שחר, ומבטא בכך את הסקרנות של האמנים עצמם כלפי המידע שחבוי תמידית במרחבי האימפרוביזציה ושעומד להיחשף. התערוכה מאתגרת את החלל, מעמדת אותו כסט במה אינטואיטיבי כאשר המבקרים משמשים בו כשחקנים מבלי דעת או כוונה. השימוש המיומן בסאונד אלקטרוני, מוסיף ממד נוכח, גם אם בלתי נראה, שתופר בין מרכיבים ויזואליים שונים

הפזורים במרחב הגלריה. מערכת כלי נגינה שמתפתחת תוך כדי פעולה, תומכת וכובשת את המופע לשלם. החיפוש הממוקד והערני אחר צלילים חדשים מפיח חיים בפח מחורר, באגד ענפים יבשים, בחוט מתוח, במגעו המחוספס של נייר.

המושג "טקס", הטעון כל כך במציאות הישראלית, מקבל בעבודתם של שחר ואלעד ממדים אוניברסליים החורגים מגבולות הזמן והמקום. המופעים אינם בעברית ולא עושים שימוש בשום שפה או טקסט מוכר. הסימבוליקה נתונה לפרשנות הצופה, ההגדרות מטושטשות והקצוות פרומים בכוונה. הטקסים המופיעים במהלך התערוכה התקיימו כבר במקומות אחרים בארץ ובעולם, אבל בהתקיימם בכל פעם מחדש, השפעתם על האמנים, הקהל והחלל משתנה ויוצרת חוויה חדשה וייחודית.

נראה כי שחר ואלעד מתייחסים ליצירתם כאל מפעל. ההשראה ושיח קבוע עם נשמה וידע הם הבוס הגדול, הם עצמם בתפקיד הפועלים. עבודתם מתרחשת סביב "פס ייצור" תעשייתי, חושני וקצבי שאינו מסתפק בהפקה של חוויה רגשית, אלא משיר בכל רגע נתון עדות של חומר.

יוסי ויסיד - אוצר

ארטנס

ארטנס הוקם בשנת 2005 על ידי שחר דור ובין השנים 2005-2015 פעל כבית ספר ומרכז תרבות מקומי ובינלאומי והווה מרחב אמנותי לתלמידים, יוצרים ומורים מרחבי העולם. בית ארטנס הווה מרחב פיזי שכלל חלל סטודיו למחול, חללי עבודה בחומרים פלסטיים, גלריה תאטרון ומרחבי חוץ לפעולות תלויות מקום, וכמו כן כמרחב מפגש ושיח למחקר ופיתוח של שפה אמנותית רב תחומית חדשנית.

לאורך השנים בית האמנות ארטנס קיים רצף שוטף של תכניות לימוד מגוונות, תכנית לימוד שנתית, תכנית שהות אמן וסדנאות אורח, כמו גם עשרות רבות של אירוע אמנות ותרבות לקהל הרחב, כגון אירועי "קולטורה" לאמנות רב-תחומית שהתקיימו חודש בחודש לאורך שנים ומשכו אליהם אלפי אנשים.

כבר בתחילת הדרך הווה בית האמנות מרכז ומקום עלייה לרגל לתלמידים, אמנים, קהל וקהילה והצית את ליבת היצירה, האמנות והתרבות המקומית. המסה הקריטית של פעילות ארטנס הביאה לפריצת דרך והשפעה חסרת תקדים על אמנים ויוזמות רבות, שהפכו את סביבת עין שמר ופרדס חנה-כרכור של היום ללב אמנותי פועם הפועל מתוך ועם הקהילה.

הפעילות היזמית הענפה בארטנס כללה יצירת פלטפורמות אמנותיות בינלאומיות שאפשרו מפגשים בין אמנים ישראלים ומרחבי העולם, ותרמו רבות לפיתוח מקצועי מעמיק, כמו גם, חשיפה ופלטפורמות להופעה ושיתופי פעולה, ביניהן: "מעבדות הבוסתן" תכנית רזידנסי בינלאומית בבית ארטנס ישראל, TUNE, Punto Zero, Performers Lab, Somatic Art Formation ואין ספור סדנאות קצרות ברחבי העולם.

"אני עצמי ספגתי הקרנה אישית וחברתית, והשראה חסרת תקדים ביחד עם כל עשרות ומאות האמנים מכל התחומים שלקחו חלק פעולות החוזרות ונולדות מחדש חודש בחודשו." אביטל גבע, חתן פרס מפעל חיים באמנות פלסטית.

פרויקטים נוספים

האנסמבל הבינלאומי של שחר דור

האנסמבל הבינלאומי של שחר דור הוקם פועל מאז שנת 2012 ועד היום, יוצר ומופיע בפרויקטים מגוונים בארץ וברחבי אירופה. חברי האנסמבל הם אמנים רב תחומיים מישראל ומספרד: שחר דור, אלעד שניידרמן, תומר שלום, עוז קיסר, David Novell, Almudena Rubio, Guillem Bornat ו-Monma Mingot, ואליהם מצטרפים אמנים רבים מישראל ומרחבי העולם בפרויקטים השונים.

שלושה פרויקטים מרכזיים של האנסמבל הם "חליפה", "אדמה" ו-"Punto Zero", אשר זכו להכרה וציונים לשבח על חדשנות וחלוציות אמנותית, על ידי פסטיבלים, מוזיאונים, גלריות ומנהלים אמנותיים בארץ ובאירופה.

סולו פסטיבל

הפסטיבל הושק לראשונה ב 2016 והתקיים בבית תאטרון הידית בפרדס חנה, במשך שלוש שנים. הפסטיבל הווה במה יחידה מסוגה בארץ לעבודות סולו בהן האמן הוא היוצר והמבצע היחיד, ואירח אמנים מובילים לצד אמנים מתחומים שונים. כבר בתחילת הדרך הפסטיבל הווה אבן שואבת לאמנים מובילים שראו בו הזדמנות ליצירה אמנות אוונגרד חדשנית וניסיונית, ולמפגש ודיאלוג פתוח ונגיש עם הקהל, ובכך בשנתו השנייה מספר ההצעות האמנותיות גבר על היכולת לארח ותוכנית הפסטיבל גדלה ואירחה מספר כול יותר של אמנים ואירועים.

PUNTO ZERO

PUNTO ZERO הוא פרויקט רב תחומי בינלאומי שמתקיים מאז 2014. הפרויקט הוא פלטפורמה פאן אירופאית, רב תרבותי ורב תחומית מתקדמת המהווה מפגש מחקר ויצירה. בהנחיית צוות מיומן ומנוסה של אמנים וחוקרים מובילים, הפרויקט מהווה מעבדת מחקר מובילה של ההצלבה של גוף-מרחב-זמן, ליבת אמנות המופע, דרך יצירת עבודת משך תלויות מקום.

קולטורה

קולטורה - אירועי אמנות רב-תחומיים, שהווה את פרויקט הדגל של בית ארטנס, שהתקיימו בסוף כל חודש בין השנים 2009 - 2012. אירועי הקולטורה אירחו עשרות רבות של אמנים מכל התחומים ומשכו אליהם אלפי אנשים. ליבת הפרויקט הייתה החיבור של אמנות, אמנים קהל וקהילה, דרך רוח יצירתית חופשית ועצמאית וחוקרת והצגה של אמנות גבוהה בגובה העיניים, שכללו הופעות, תערוכות, ומפגשים מיוחדים בכל מדיות האמנותיות.

מכתבי המלצה

לכל המעוניין,

הנדון: מכתב המלצה בנוגע לשחר דור

שחר דור הקים במרכז קיבוץ עין שמר ב-2008 מרכז תרבותי ייחודי שכלל סדנת אמן, בית ספר לאומנויות התנועה וההופעה, ומרכז ליצירה רב תחומית ושילוב אמנים ואומנויות התנועה, ההופעה, מוסיקה, אמנות פלסטית, וידאו, תיאטרון ועוד.

במהלך 4 שנות ההיווצרות המקום בעבע ופרח, הקרין ויצר סינרגיה של אנשים, אמנים וקהלים מכל האזור והארץ, ומידי חודש בחודשו הופקו במקום שנקרא ארטנס וסביבתו אירועי אמנות רב תחומיים באווירה וחדשנות מדהימים.

אני עצמי ספגתי הקרנה אישית וחברתית, והשראה חסרת תקדים ביחד עם כל עשרות ומאות האמנים מכל התחומים שלקחו חלק פעולות החוזרות ונולדות מחדש חודש בחודשו.

אני ממליץ במלא האנרגיה שיש לי על שחר דור כאמן המנביט ויוצר שותפויות מקוריות מלאות התפעלות והשראה.

מי ייתן ושחר דור יחזור לפעילות יוצרת במרחב האמנים ובשותפות וסמיכות לחממה האקולוגית בעין שמר וכוורת היוצרים שבתוכה וסביבתה.

אביטל גבע - אמן - חתן פרס על מפעל חיים באמנות פלסטית

לכל המעוניין,

הנדון: מכתב המלצה בנוגע לשחר דור

ברצוני להמליץ בכל פה על הענקת חלל יצירה ועבודה לאמן שחר דור.

דור נחשב לאחד מבכירי אמני המיצג והתנועה בישראל, וכמו כן יוצר בתחומי הציור והפיסול הבינתחומי. היכרותי האישית כיוצר וכאוצר עם שחר דור נמשכת כבר כשלושה עשורים. פעלנו יחד ואני עוקב מזה שנים אחרי פעילותו בארץ ובחו"ל.

שחר דור אינו רק אמן מקורי, נוכח, מתעמת עם המציאות, עם הטבע ועם הגורם האנושי - אלא הוא גם מנטור, מורה, מדריך קבוצות של אמנים יוצרים הבאים ללמוד את רזי אמנות המיצג.

בשנים האחרונות עקבתי אחרי מיצגיו עם החליפה, עבודתו הבינתחומית עם האדמה, התנועה, המוסיקה והאדמה, פסטיבל "סולו" שיצר ועוד הפקות בינתחומיות פורצות בארץ וברחבי העולם.

שחר דור, אמן טוטאלי, רציני, מקצועי ללא פשרות. עבודתו הסיזיפית היצירתית והמתחקרת לאורך השנים מצריכה מקום קבוע ופתוח בו יוכל להמשיך לעבוד, לפעול וליצור.

אמנותו צורכת שימוש בחפצים, מתקנים תלת ממדיים שטח לפעילות בתחום התנועה והמיצג. לכן אני ממליץ לאפשר לו לקבל מקום ולהמשיך לפעול וליצור.

דורון פולק - אוצר - מוזיאון האמנים הבינלאומי

קישורים נוספים

אתר - [כאן](#)

פייסבוק - [כאן](#)

ערוץ וימאו - [כאן](#)

העבודה בתמונות : [כאן](#)

שחר דור

054-9322125

shahar.dor6@gmail.com

shahardor.com